

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Voorstel van Wet xxx, tot wijziging van de Wet subsidiëring landelijke
onderwijsondersteunende activiteiten 2013 in verband met de toebedeling van
wettelijke taken op het gebied van internationalisering binnen het onderwijs
(Wet aanwijzing rechtspersoon wettelijke taak internationalisering)**

Voorstel van wet

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat xxx;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

**ARTIKEL I. Wijziging Wet subsidiëring landelijk onderwijsondersteunende
activiteiten 2013**

De Wet subsidiëring onderwijsondersteunende activiteiten 2013 wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 wordt 'artikel 2 of artikel 3' vervangen door 'artikel 2, 3, 3a of 3b'.

B

Na artikel 3 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 3a. Taken Stichting Nuffic

1. Stichting Nuffic is het nationaal informatiecentrum, bedoeld in artikel IX.2, eerste lid van het Verdrag inzake de erkenning van kwalificaties betreffende hoger onderwijs in de Europese regio (Trb. 2002,137), is belast met de taken, bedoeld in artikel IX.2, tweede lid van dit verdrag en is daarmee onderdeel van het European Network of National

Information Centers on academic mobility and recognition, bedoeld in artikel X.3 van dit verdrag.

2. Stichting Nuffic is het kennis- en expertisecentrum op het gebied van internationalisering van het onderwijs en is belast met de volgende taken:
 - a. het desgevraagd adviseren van het instellingsbestuur van een instelling voor hoger onderwijs omtrent de waarde van een in een ander land dan Nederland behaald diploma in het kader van de inschrijving van een student of aspirant-student, bedoeld in hoofdstuk 7, titel 2, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
 - b. het verrichten van onderzoek naar internationalisering binnen het onderwijs;
 - c. het publiek beschikbaar stellen van informatie omtrent internationalisering binnen het onderwijs;
 - d. het desgevraagd adviseren van Onze Minister omtrent het beschikbaar stellen van beurzen die de internationalisering bevorderen; en
 - e. het ontwikkelen en uitvoeren van overige activiteiten ter bevordering van de internationalisering binnen het onderwijs.
3. Onze Minister kan Stichting Nuffic subsidie verstrekken voor de taken, genoemd in dit artikel.

Artikel 3b. Taak informeren over Europese ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en onderzoek

1. Onze Minister kan een rechtspersoon aanwijzen die tot taak heeft het Nederlandse kennisveld te informeren over ontwikkelingen met betrekking tot het beleid van de Europese Unie op het gebied van onderwijs en onderzoek en de mogelijkheden die dit beleid biedt.
2. Onze Minister kan de aanwijzing, bedoeld in het eerste lid, intrekken, indien de rechtspersoon:
 - a. naar het oordeel van Onze Minister zijn taak niet langer naar behoren uitoefent;
 - b. niet voldoet aan hetgeen bij of krachtens de Comptabiliteitswet 2016 is bepaald.
3. Onze Minister kan de rechtspersoon, bedoeld in het eerste lid, subsidie verstrekken voor de taken, genoemd in dit artikel.

C

Artikel 4 komt te luiden:

Artikel 4. Subsidieverlening per boekjaar

Subsidies voor de taken, genoemd in artikel 2, eerste lid, onderdelen a tot en met c, artikel 3, eerste lid, onderdelen a tot en met c, artikel 3a en artikel 3b worden per boekjaar verstrekt.

D

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanhef komt te luiden: Artikel 5. Kaderbrief SLOA voor SLO en Cito.
2. In het eerste lid wordt 'kaderbrief SLOA' vervangen door 'kaderbrief SLOA voor SLO en Cito'.

E

Na artikel 5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5a. Kaderbrief SLOA op het terrein van internationalisering

Onze Minister maakt eenmaal per twee jaar voor 1 april een Kaderbrief SLOA internationalisering bekend op het terrein van de taken, genoemd in de artikelen 3a en 3b. Deze Kaderbrief heeft betrekking op de twee kalenderjaren die volgen op het jaar waarin de brief bekend wordt gemaakt.

F

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt 'subsidieverlening' vervangen door 'subsidieverlening voor de taken, genoemd in artikel 2 en 3, en de taken, genoemd in artikel 3a en 3b,'
2. In onderdeel a, wordt 'de Kaderbrief SLOA' vervangen door 'de Kaderbrief SLOA voor SLO en Cito respectievelijk de Kaderbrief SLOA internationalisering'.

G

Artikel 7, tweede lid onderdeel a komt te luiden:

- a. de taken, genoemd in artikel 2, eerste lid, onderdelen a tot en met c, artikel 3, eerste lid, onderdelen a tot en met c, artikel 3a en 3b, en.

H

Aan artikel 8, wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Onze Minister kan jaarlijks een bedrag vaststellen dat ten hoogste beschikbaar is voor de activiteiten, genoemd in artikel 3a en artikel 3b. Onze Minister kan daarbij bepalen hoe het beschikbare bedrag of de beschikbare bedragen worden verdeeld.

I

In artikel 9 wordt 'artikel 2 en 3' vervangen door 'artikel 2 tot en met 3b'.

J

In artikel 10, eerste en tweede lid, wordt 'artikel 2 of artikel 3' vervangen door 'artikel 2 tot en met 3b'.

K

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding '1.' geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Onze Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de Wet aanwijzing rechtspersoon wettelijke taak internationalisering aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel II. Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Wet aanwijzing rechtspersoon wettelijke taak internationalisering.

ARTIKEL III. Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Memorie van toelichting

I Algemeen

1. Inleiding

In de kabinetsreactie op het interdepartementaal beleidsonderzoek Internationalisering van het hoger onderwijs¹ is aangegeven dat de regering van mening is dat, hoewel internationalisering ook risico's in zich kan hebben, de internationale dimensie van het hoger onderwijs van grote waarde is voor de Nederlandse kenniseconomie, het onderwijs en de wetenschap. Het is bovendien van belang dat talent aangetrokken wordt voor de Nederlandse wetenschap en arbeidsmarkt om de Nederlandse positie als kenniseconomie te behouden.²

Als internationalisering met zorg wordt geïmplementeerd, kan het op verschillende manieren van toegevoegde waarde zijn voor de student, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van internationale en interculturele vaardigheden door in contact te zijn met andere perspectieven hier of elders. Ook kan sprake zijn van inhoudelijke verrijking door kennis van elders op te doen – in Nederland of in het buitenland. Internationalisering betreft in de definitie van de Onderwijsraad 'de versterking van internationale dimensies in het onderwijs ten behoeve van het internationaal competent worden van leerlingen en studenten'.³ Er zijn mogelijkheden om internationale vaardigheden binnen Nederland op te doen, of om een (deel van een) studie in het buitenland te volgen, bijvoorbeeld via uitwisseling en stages in het buitenland, of via *joint programmes*. Het is voor de regering van belang dat deze mogelijkheden voor alle studenten toegankelijk zijn (inclusieve mobiliteit) en dat belemmeringen voor mobiliteit zo veel mogelijk worden weggenomen. Met het oog hierop worden bijvoorbeeld mobiliteitsbeurzen binnen verschillende beurzenprogramma's verstrekt. Daarnaast wordt door middel van beursverstrekking ook de inkomende mobiliteit bevorderd, dit ter versterking van de Nederlandse kenniseconomie. Ook is het voor het maken van keuzes met betrekking tot internationalisering van het hoger onderwijs van belang dat informatie over het onderwerp beschikbaar is, zowel voor onderwijsinstellingen als voor het maken van effectief overheidsbeleid.

Niet alleen de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) geeft uitvoering aan internationale afspraken middels haar internationaliseringsbeleid, maar delen van de internationale afspraken of samenwerkingen worden soms uitgevoerd door een privaatrechtelijke partij. Het betreft dan bijvoorbeeld het adviseren van onderwijsinstellingen met betrekking tot het waarderen van getuigschriften die in een ander land zijn behaald, of het voorzien in informatie voor studenten over de mogelijkheden rondom mobiliteit. Deze taken worden sinds jaar en dag door Nuffic uitgevoerd. Het betreffen taken die de internationalisering van het onderwijs raken, en daarmee tegelijkertijd de toegankelijkheid, kansengelijkheid en de kwaliteit van het onderwijs.

Om de continuering van de hiervoor beschreven taken rondom internationalisering en mobiliteit op het gebied van onderwijs en onderzoek te verzekeren wordt voorgesteld deze taken wettelijk te borgen. Daarmee wordt tevens uitvoering gegeven aan de Lissabon Erkenningconventie⁴. Daarnaast wordt voorgesteld voornoemde wettelijke

¹ Kabinetsreactie op het interdepartementaal beleidsonderzoek Internationalisering van het (hoger) onderwijs, 6 september 2019, *Kamerstukken II 2018/19*, 31288, 782.

² Kabinetsreactie op het interdepartementaal beleidsonderzoek Internationalisering van het (hoger) onderwijs, 6 september 2019, *Kamerstukken II 2018/19*, 31288, 782.

³ Onderwijsraad, *Internationalisering met ambitie* (2016).

⁴ Verdrag inzake de erkenning van kwalificaties betreffende hoger onderwijs in de Europese regio (Trb. 2002,137).

taken bij Nuffic neer te leggen omdat Nuffic naar het oordeel van de regering de enige instelling is die – op basis van de jarenlang opgebouwde ervaring en expertise, onder andere via het uitvoeren van het Europese programma Erasmus+ en als nationaal informatiecentrum – deze taken op het gewenste kwaliteitsniveau uit kan voeren. Voorts wordt met onderhavig wetsvoorstel geregeld dat de minister subsidie kan verstrekken voor de uitvoering van deze taken. Hiermee wordt een rechtspersoon met een wettelijke taak in het leven geroepen, waardoor het toezicht op de bestedingen en de uitvoering van de taken geborgd is conform de Comptabiliteitswet.

Verder regelt het wetsvoorstel dat de Minister van OCW een rechtspersoon kan aanwijzen die als taak krijgt om informatie aan te leveren aan het Nederlandse kennisveld over ontwikkelingen met betrekking tot het beleid van de Europese Unie op het gebied van onderwijs en onderzoek.⁵ Onder onderzoek valt zowel wetenschappelijk- en praktijkgericht onderzoek aan onderwijsinstellingen als onderzoek door onafhankelijke onderzoeksorganisaties, zoals bijvoorbeeld TNO. Op basis van het beleid van de Europese Unie op het gebied van onderwijs en onderzoek verleent de Europese Unie via verschillende programma's subsidie. Het is voor het Nederlandse kennisveld van groot belang om tijdig op de hoogte te zijn van deze ontwikkelingen, de beleidsprocessen en programma's van de Europese Unie op het gebied van onderwijs en de mogelijkheden die deze beleidskaders en programma's bieden. Door de juiste informatie op het juiste moment te krijgen kan het Nederlandse kennisveld zich op Europees niveau optimaal positioneren. Hierdoor kunnen de mogelijkheden die zich voordoen maximaal worden benut. Daarom wordt beoogd de informatievoorziening aan het Nederlandse kennisveld wettelijk te borgen.

2. Hoofdpijnen van het wetsvoorstel

Met het onderhavige wetsvoorstel wordt een aantal taken op het gebied van de internationalisering van het onderwijs wettelijk verankerd. Het betreffen met name taken die betrekking hebben op het hoger onderwijs, maar op onderdelen zijn de taken ook breder en beslaan zij ook funderend en middelbaar beroepsonderwijs. Deze taken worden hieronder toegelicht.

2.1 Nationaal informatiecentrum op grond van de Lissabon Erkenningconventie

Om de internationale mobiliteit te bevorderen is het van belang dat landen elkaars diploma's erkennen. Dit is ook een belangrijke doelstelling binnen de *European Higher Education Area* (ook wel: EHEA). Een belangrijk kader is de Lissabon Erkenningconventie.⁶ De Lissabon Erkenningconventie heeft tot doel de erkenning van diploma's tussen de verdragsluitende partijen te vereenvoudigen en te verbeteren. De 54 deelnemende landen⁷ accepteren elkaars onderwijsdiploma's en getuigschriften, tenzij er wezenlijke verschillen in studieduur of leeruitkomsten zijn. Het betreft het wederzijds erkennen van kwalificaties van afgeronde opleidingen in het hoger onderwijs, van diploma's die toelating geven tot het hoger onderwijs, van diploma's die toegang geven tot een vervolgopleiding (bijvoorbeeld de wetenschappelijke promotie) en het erkennen van studietijdvakken binnen opleidingen in het hoger onderwijs.

Op grond van Artikel IX.2, eerste lid, van de Lissabon Erkenningconventie is vereist dat een informatiecentrum wordt aangewezen die de taken vervult zoals opgenomen in de Lissabonconventie zelf. Nuffic is de organisatie die deze taken uitvoert.⁸ Voor de

⁵ Dit beleid vindt haar grondslag in de titels XII en XIX van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

⁶ Verdrag inzake de erkenning van kwalificaties betreffende hoger onderwijs in de Europese regio (Trb. 2002,137).

⁷ De Conventie is ondertekend en geratificeerd door bijna alle Europese landen, en een aantal niet-Europese landen, zoals Nieuw-Zeeland en Canada.

⁸ Zie *Trb* 2008, 82: bij de Lissabon Erkenningconventie heeft het Koninkrijk der Nederlanden verklaard dat conform Artikel IX.2 van de Conventie Nuffic het nationaal informatiecentrum is. Zie ook Kamerstukken I/II 2007/08, 31284 (R1841), nr. 1.

taakvervulling is het eveneens relevant dat hiervoor een grondslag in nationale regelgeving wordt gecreëerd. Daarin wordt voorzien door middel van dit wetsvoorstel. Op grond van Artikel IX.2, tweede lid, van de Lissabon Erkenningconventie bestaat de taak van het nationaal informatiecentrum uit het faciliteren van de toegang tot gezaghebbende en accurate informatie over het hogeronderwijssysteem van het land waarin het informatiecentrum is gevestigd (in dit geval Nederland), en van andere landen. Daarnaast behoort tot de taak van het nationaal informatiecentrum het geven van advies of informatie met betrekking tot de erkenning en het beoordelen van kwalificaties. Hoewel een diploma uit een andere verdragsstaat in beginsel wordt erkend – en dus toelating geeft tot het onderwijs – moet het diploma wel worden gewaardeerd om vast te stellen dat het van een gelijkwaardig niveau is en geen sprake is van een aanzienlijk verschil tussen de algemene eisen betreffende de toegang op het grondgebied van het bedoelde land waar de kwalificatie werd behaald en de algemene eisen voortvloeiende uit de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW). Voor een nadere toelichting op de taak met betrekking tot het waarderen van diploma's, wordt verwezen naar paragraaf 2.2.1.

In Artikel X.3 van de Lissabon Erkenningconventie is bepaald dat het aangewezen nationaal informatiecentrum deelneemt aan het Europees netwerk van Nationale Informatie Centra (ook wel het ENIC-netwerk). Naast het ENIC-netwerk bestaat het (niet-bindende) netwerk van *National Academic Recognition and Information Centres* (NARIC), dat al eerder op initiatief van de Europese Commissie tot stand is gekomen. Het gaat om dezelfde type activiteiten, maar het laatstgenoemde netwerk bestaat uit informatiecentra in de landen van de Europese Unie, de Europese Economische Ruimte en Turkije. Deze twee netwerken worden in Nederland gecombineerd uitgevoerd (ENIC-NARIC), en spelen een rol in het signaleren en oplossen van knelpunten rondom de erkenning van diploma's.

Bovenstaande taken worden sinds jaar en dag uitgevoerd door Nuffic. Ten behoeve van de continuïteit wordt ervoor gekozen deze taken bij wet op te dragen aan Nuffic. Het vereist een dusdanige expertise die in jaren is opgebouwd door Nuffic dat het niet opportuun is de taak als overheid zelf uit te voeren of de taak aan een andere organisatie op te dragen. Nuffic is thans zo ingebed in het systeem, dat de aanwijzing als nationaal informatiecentrum in de rede ligt. De facto heeft Nuffic al geruime tijd als nationaal informatiecentrum gefungeerd.

2.2. Kennis- en expertisecentrum op het gebied van internationalisering in het onderwijs

Naast de taaktoebedeling aan Nuffic ter uitvoering van de Erkenningconventie wordt met het wetsvoorstel geregeld dat Nuffic het kennis- en expertisecentrum op het gebied van internationalisering van het onderwijs is. Dit kennis- en expertisecentrum focust zich in het bijzonder op de mobiliteit van leerlingen, studenten en medewerkers in het onderwijs. Het gaat hier bijvoorbeeld om diplomawaardering, het doen van onderzoek ten behoeve van onder andere de beleidsvorming door de Minister van OCW en onderwijsinstellingen, en de informatievoorziening voor leerlingen, studenten en medewerkers van onderwijsinstellingen rondom de mogelijkheden voor mobiliteit. Dit zijn taken die zodanig de kwaliteit en toegankelijkheid van het onderwijs en onderzoek raken dat continuering van deze taken van publiek belang wordt geacht.

De in deze paragraaf genoemde taken worden met onderhavig wetsvoorstel direct aan Nuffic opgedragen. Allereerst vanwege de synergievoordelen die dit met zich meebrengt, omdat de taken veelal in het verlengde van het nationaal informatiecentrum (paragraaf 2.1) liggen. Voorts vanwege de reeds opgebouwde expertise – die dusdanig specifiek van aard is – dat, mede gelet op de vitale functie in het kader van de toegankelijkheid, kansengelijkheid en kwaliteit van het onderwijs, aanwijzing van Nuffic als kennis- en expertisecentrum meest in de rede ligt. Dit wordt per wettelijke (sub)taak nader toegelicht.

2.2.1 Diplomawaardering

Diplomawaardering buiten de werkingssfeer van de Lissabon Erkenningconventie

Ook buiten de werkingssfeer van de Lissabon Erkenningconventie, zoals in paragraaf 2.1 besproken, is het waarderen van diploma's en het vergelijken van onderwijssystemen relevant in het kader van de toegankelijkheid van het onderwijs. Zo heeft een student uit een land dat niet is aangesloten bij de Lissabon Erkenningconventie ook de mogelijkheid om in Nederland te gaan studeren indien het diploma dat deze student bezit vergelijkbaar is met een in Nederland behaald diploma dat toegang geeft tot het hoger onderwijs.⁹ Daarmee gaat het om de toegankelijkheid van het onderwijsstelsel in Nederland voor studenten uit landen die niet bij de Lissabon Erkenningconventie zijn aangesloten. Omdat Nuffic wordt aangewezen als nationaal informatiecentrum als bedoeld in de Lissabon Erkenningconventie ligt het voor de hand om ook de taak met betrekking tot het waarderen van diploma's in situaties waarin de Lissabon Erkenningconventie niet van toepassing is, bij Nuffic te beleggen.

Diplomawaardering¹⁰ ten behoeve van onderwijsinstellingen

Op grond van de WHW beslist een instelling voor hoger onderwijs over de toelating van studenten. Omdat er geen sprake is van automatische erkenning van diploma's,¹¹ beoordeelt het instellingsbestuur van de onderwijsinstelling of een student op basis van een in het buitenland verworven diploma toegelaten kan worden tot de betreffende opleiding. Het is van belang dat deze diplomawaardering op een uniforme en deskundige wijze plaatsvindt. Omdat de kennis en expertise rondom diplomawaardering niet altijd beschikbaar is bij de onderwijsinstelling zelf, wordt voorgesteld de uitvoering van deze taak wettelijk te borgen en deze taak – in aansluiting op de taken als nationaal informatiecentrum onder de Lissabon Erkenningconventie en als deelnemer aan het ENIC/NARIC-netwerk – bij Nuffic neer te leggen. Zoals hiervoor toegelicht heeft Nuffic de noodzakelijke ervaring en expertise op het gebied van de internationalisering van het hoger onderwijs en voert zij al sinds jaar en dag op verzoek van instellingen diplomawaarderingen uit.

Op basis van het advies van Nuffic over de waarde van het diploma neemt het instellingsbestuur vervolgens een beslissing om een student al dan niet toe te laten en weegt in dat kader het advies mee.¹² Het advies is geen formeel besluit in de zin dat hier rechtstreeks rechtsgevolgen uit voortvloeien; het rechtsgevolg vloeit voort uit de beslissing van het instellingsbestuur om al dan niet tot inschrijving over te gaan.¹³ Tegen deze laatstgenoemde beslissing kan de student dan ook bezwaar maken.¹⁴

De hoger onderwijsinstelling (in veel gevallen de zogenoemde *admission officers* van de onderwijsinstelling) kan een adviesaanvraag indienen bij Nuffic. Niet altijd is het nodig om per individueel diploma Nuffic om advies te vragen. Nuffic heeft diverse landenmodules beschikbaar gesteld, zodat instellingen informatie kunnen opzoeken over het waarderen van diploma's uit een bepaald land. Ook heeft Nuffic een zogenoemde *wizard* ontwikkeld, waarbij individuele diploma-adviezen per opleiding ontdaan van tot personen herleidbare gegevens in een database zijn opgenomen. Indien de instelling

⁹ Artikel 7.28, tweede lid WHW.

¹⁰ Hierbij wordt uitgegaan van een brede definitie, namelijk buitenlandse getuigschriften, zoals diploma's.

¹¹ Op grond van de Beschikking van het Benelux-Comité van Ministers betreffende de automatische wederzijdse generieke niveauserkenning van diploma's hoger onderwijs (de zogenoemde Benelux-beschikking) worden sinds 2015 binnen de Benelux hoger onderwijs bachelors en masters automatisch erkend; hetzelfde geldt sinds 2018 voor associate degrees en doctoraten.

¹² Artikel 7.28, eerste lid, tweede volzin, van de WHW.

¹³ Vanwege het advieskarakter van de diplomawaarderingen is geen sprake van een handeling waarbij openbaar gezag wordt uitgeoefend. Daarom is geen sprake van een ZBP en is de Kaderwet ZBO ook niet van toepassing.

¹⁴ Artikel 7.63a in samenhang gelezen met de artikelen 7.61 en 7.59a van de WHW.

met behulp van bovengenoemde mogelijkheden onvoldoende kan beoordelen of een aspirant-student op basis van het betreffende diploma kan worden toegelaten, is het mogelijk om een adviesaanvraag in te dienen bij Nuffic. De bovengenoemde procedure geldt zowel voor diploma's uit landen die onder de werking van de Lissabon Erkenningsconventie vallen als voor diploma's uit landen waarbij dat niet het geval is.

2.2.2 Het publiekelijk beschikbaar stellen van informatie omtrent internationalisering en het verrichten van onderzoek

Voor de ontwikkeling van beleid rondom de internationalisering van onderwijs en onderzoek is het van belang dat de Minister van OCW de beschikking heeft over informatie, data en kennis over internationalisering en inkomende en uitgaande mobiliteit. Ook kan door middel van het verzamelen en analyseren van feiten en data en het in beeld brengen van trends, internationaliseringsbeleid binnen onderwijs- en onderzoekinstellingen zo goed mogelijk ingezet worden. Het is daarom van belang dat onderzoeken worden gedaan met betrekking tot de internationalisering van onderwijs en onderzoek, en dat door middel van data trends in beeld kunnen worden gebracht. De benodigde informatie is niet standaard bij de overheid beschikbaar. Nuffic heeft, gelet op de taken die zij historisch gezien uitvoert ten behoeve van het Europese programma Erasmus+ en als nationaal informatiecentrum, veel expertise en kennis over internationalisering en inkomende en uitgaande mobiliteit, en bovendien een breed nationaal en internationaal netwerk. De verzamelde kennis en data kunnen gebruikt worden om onderzoeken en analyses uit te voeren, die behulpzaam kunnen zijn voor de beleidsvorming rondom internationalisering binnen Nuffic, maar ook voor de beleidsvorming door de minister en door onderwijsinstellingen.

Ter illustratie van deze taak kan 'Internationalisering in beeld' dienen; een dashboard waarop Nuffic trends, feiten en cijfers over internationalisering in het onderwijs (po, vo, mbo, ho) in beeld brengt. Ook kan het met betrekking tot deze taak gaan om het monitoren en evalueren van (de impact van) beleid rondom internationalisering en het signaleren van ontwikkelingen.

Van belang is dat de kennis omtrent internationalisering wordt gedeeld met belanghebbende partijen in Nederland. Voor onderwijsinstellingen en de overheid is het van belang dat informatie en data rondom internationalisering en mobiliteit publiekelijk beschikbaar zijn zodat de informatie behulpzaam kan zijn voor het vormen van beleid. Van groot belang is ook het publiek beschikbaar stellen van informatie aan studenten, onderzoekers en leerlingen. Brede informatievoorziening aan bijvoorbeeld studenten zorgt ervoor dat zij toegang hebben tot de informatie die nodig is om geïnformeerde keuzes te maken rondom het opdoen van internationale ervaring binnen het onderwijs. Hiermee wordt ook optimale benutting van de mogelijkheden die er zijn, geborgd. De website Wilweg.nl is een voorbeeld dat aan deze doelstelling bijdraagt. Het waarborgen van de toegankelijkheid en kwaliteit van het onderwijs is een stelselverantwoordelijkheid van de minister. Hier wordt invulling aan gegeven door het toebedelen van verschillende taken op het gebied van de internationalisering van het onderwijs. De regering acht deze activiteiten van dusdanig publiek belang, dat ze als wettelijke taak moeten worden gezien.

2.2.3 Het ontwikkelen en uitvoeren van overige activiteiten ter bevordering van de internationalisering, met name de mobiliteit, in het onderwijs

Internationalisering van het onderwijs draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs in Nederland, maar draagt ook bij aan de (positionering van de) Nederlandse kenniseconomie. Ook kan een student internationale en interculturele competenties opdoen, bijvoorbeeld door middel van studiepunt- of diplomamobiliteit. Het is van belang dat deze mogelijkheden voor alle studenten toegankelijk zijn (inclusieve mobiliteit) en dat belemmeringen voor mobiliteit zo veel mogelijk worden weggenomen. Het bevorderen van de mobiliteit van leerlingen, studenten, docenten en onderzoekers is daarom een taak die de regering als een taak van publiek belang beschouwt. Gelet op de

in de voorgaande deelparagrafen genoemde taken ligt het voor de hand om ook de taak met betrekking tot het ontwikkelen van overige activiteiten ter bevordering van de internationalisering in onderwijs en onderzoek, met name de mobiliteit, ook bij Nuffic te beleggen.

Bij deze categorie kan gedacht worden aan deelname aan en coördinatie van de activiteiten van Euraxess in Nederland. Euraxess betreft een initiatief van de Europese Commissie om de mobiliteit van onderzoekers te stimuleren. Ook kan het gaan om activiteiten in het kader van het bevorderen van een Europese Hoger Onderwijsruimte (*European Higher Education Area, EHEA*), het streven van het Bolognaproces.¹⁵ Binnen het Bolognaproces wordt gestreefd naar het dichter bij elkaar brengen van de verschillende onderwijssystemen van de deelnemende landen, om zo een ruimte te creëren met vergelijkbare academische graden, waarin de mobiliteit wordt bevorderd en de onderwijskwaliteit wordt gewaarborgd. Om deze doelstellingen te bevorderen kan het voorkomen dat taken dienen te worden uitgevoerd ter bevordering van de erkenning van vaardigheden, kwalificaties en diploma's, bijvoorbeeld ten behoeve van het Bolognaproces.¹⁶

Tevens kan het bijvoorbeeld gaan om E-twinning, een *online community* voor scholen in ruim 40 Europese landen en voor iedereen die verbonden is aan het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs, het mbo en lerarenopleidingen die hun leerlingen of studenten binnen hun eigen omgeving een internationale ervaring willen meegeven en online willen samenwerken. Ook kan er bij deze categorie gedacht worden aan activiteiten ter bevordering van de mobiliteit met partnerlanden. Meer specifiek gaat het dan bijvoorbeeld over activiteiten waarin leerlingen, studenten of onderzoekers uit Nederland en partnerlanden gezamenlijk en multidisciplinair aan de slag gaan met maatschappelijke uitdagingen. Dit soort programma's bevorderen de uitwisseling van kennis en ervaring en leiden tot een internationaal netwerk.

2.2.4 Beurzenprogramma's

Om internationalisering te bevorderen zijn soms afspraken tussen landen gemaakt. In veel van deze afspraken is een wederzijdse inspanningsverplichting opgenomen ter bevordering van internationalisering in het onderwijs en onderzoek. In een enkel geval worden ook over concrete acties afspraken gemaakt. Een voorbeeld is de ondersteuning door middel van beurzenprogramma's, zoals het Van Gogh-beurzenprogramma. Met dit programma wordt de uitwisseling tussen Nederlandse en Franse onderzoekers financieel ondersteund. Naast deze internationale afspraken worden ook vanuit het nationale beleid beurzen verstrekt ter bevordering van uitgaande mobiliteit. Een voorbeeld hiervan is het Holland Scholarship programma, bedoeld voor buitenlandse studenten die aan een Nederlandse instellingen voor hoger onderwijs studeren en Nederlandse studenten die buiten de Europese Economische Ruimte (EER) willen studeren, stage lopen of een onderzoek willen doen. De regering stimuleert middels de beurzen de mobiliteit van studenten. Dat kan gaan om inkomende en uitgaande mobiliteit. In algemene zin dient uitvoering geven aan internationale verplichtingen het algemene en publieke belang, in het bijzonder wordt middels de beurzenprogramma's de kansengelijkheid bevorderd. Door de financiële ondersteuning die studenten kunnen krijgen, is een internationale ervaring breder bereikbaar.

¹⁵ Zie onder andere de Bologna Verklaring van 19 juni 1999.

¹⁶ Ter illustratie: dit kan bijvoorbeeld via projecten onder Key Action 3 ('support for policy reform') van het Europese programma Erasmus+. Op basis van calls die worden aangevraagd bij de Europese Commissie (EACEA), en waarbij co-financiering door de lidstaat is vereist. Voorbeelden hiervan zijn de projecten I-comply en FaBoTo+, die op grond hiervan thans namens OCW door Nuffic worden uitgevoerd. FaBoTo+ staat voor Facilitating the use of Bologna Tools (for Higher Education Institutions and Quality Assurance Organisations), binnen dit project bieden bijvoorbeeld Bologna-experts ondersteuning aan instellingen voor hoger onderwijs met betrekking tot de implementatie van de Bologna-instrumenten. Er zijn ook voorlopers van FaBoTo+ (zoals FaBoTo2). I-Comply betreft een project met als doel naleving van de Lissabon Erkenningconventie te verbeteren.

De Minister van OCW bezit niet de benodigde kennis- en expertise om zelfstandig tot een beoordeling van een beursaanvraag over te kunnen gaan. Mede gelet op de verscheidenheid in de programma's, dient zij daarover geadviseerd te worden. Gelet op de samenhang van de verschillende uitvoeringsactiviteiten rondom deze programma's, is het vanwege synergievoordelen van belang dat zo veel mogelijk dezelfde rechtspersoon deze activiteiten uitvoert. Vanwege de ervaring en expertise van Nuffic wordt deze taak bij Nuffic belegd. Van belang is op te merken dat de beursverlening zelf niet door Nuffic geschiedt, maar altijd door of namens de Minister van OCW.

Nuffic verricht haar taak veelal binnen eenzelfde algemeen proces. Het start altijd met het ontwerp van criteria voor beursverlening, waarna een *call* wordt uitgezet. De binnengekomen aanvragen worden daarna beoordeeld op basis van de selectiecriteria. Nuffic adviseert daarna de Minister van OCW over de verlening van de beurzen. Als het een beurs betreft die gezamenlijk met een ander land wordt verleend, kan Nuffic ook de afstemming met het andere land verzorgen. De beslissing omtrent de beursverlening wordt genomen door of namens de minister. In het kader van Holland Scholarship beheerst Nuffic het programma. Vanuit deze beheerstaak adviseren ze de minister over het beschikbaar stellen van een bijdrage via de rijksbekostiging aan de instellingen.

Daarnaast is Nuffic in veel gevallen verantwoordelijk voor de informatievoorziening over de programma's, of (mede)deelnemer in het selectie- of beoordelingsproces. Bij de zogenoemde Culturele Verdragen wordt de aanvraag (ook) bij Nuffic ingediend en neemt Nuffic – afhankelijk van de overeenkomst – deel aan de beoordelingsgesprekken, maar vindt de selectie van de kandidaten plaats bij de vertegenwoordiger van het andere land. Vanuit daar wordt ook de beschikking verstuurd aan de betrokkene.

2.3 Internationale kennispositie onderwijs en onderzoek

De Minister van OCW draagt de stelselverantwoordelijkheid voor het goed functioneren van het Nederlandse kennisveld. Het is daarbij van groot belang dat het Nederlandse kennisveld optimaal de mogelijkheden die vanuit de Europese Unie geboden worden kan benutten, ter verrijking van het Nederlandse kennisveld. Al geruime tijd functioneert de vereniging naar Belgisch recht Neth-ER als informatiemakelaar tussen het kennisveld in Nederland en de beleidsontwikkeling op Europees niveau.

In deze vereniging zijn relevante stakeholders binnen het publiek gefinancierde Nederlandse kennisveld verenigd. Door de bundeling van de kennis en de centrale rol die Neth-ER speelt worden kansen benut die anders onbenut zouden blijven. De positionering van het Nederlandse kennisveld is van belang voor de ontwikkeling van het onderwijs en onderzoek, maar ook in bredere zin de kenniseconomie. De positionering van het Nederlandse kennisveld, door te voorzien in een kennismakelaar op Europees niveau, dient daarmee een algemeen en publiek belang.

Het is, onder andere met oog op het gelijke speelveld, in het belang van het Nederlandse kennisveld dat alle partijen in dezelfde mate worden voorzien van informatie over het Europees beleidsproces. Dat is dan ook de reden waarom de regering thans deze taak wettelijk wil borgen. Door een wettelijke borging wordt de informatievoorziening, en daarmee de ontwikkeling van het Nederlandse kennisveld, stevig verankerd. De informatie leidt tot het vergroten van de Nederlandse participatie in de Europese programma's en tot het behalen van nationale beleidsdoelstellingen zoals geformuleerd in bijvoorbeeld de nationale wetenschapsagenda, de strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek en de visie op internationalisering in het middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs. Ook vanwege de significante bijdrage die de kennispositie en informatievoorziening levert aan de verwezenlijking van nationale beleidsdoelstellingen, bijvoorbeeld op het gebied van toegankelijkheid, kansengelijkheid en doelmatigheid van het onderwijs, is de borging middels een wettelijke taak thans aangewezen.

Het is van belang dat de taak wordt belegd bij een organisatie met een grote mate van betrokkenheid bij het publieke kennisveld. Hierdoor krijgt het kennisveld de mogelijkheid om vanuit zijn eigen belang aan te geven waar de kennisbehoefte ligt waarin de aan te wijzen organisatie in dient te voorzien. Ook wordt hiermee voorzien in de actieve betrokkenheid van de kennisveldpartners. Daarmee is de aan te wijzen organisatie goed op de hoogte van welke informatie voor instellingen van beroepsonderwijs en hoger onderwijs en andere kennisinstellingen relevant is. Met andere woorden, de uitvoering van de wettelijke taak dient plaats te vinden in nauwe samenwerking en afstemming met het kennisveld en de vertegenwoordigers daarvan. Het is dus voor het verzamelen en verspreiden van informatie belangrijk dat de aan te wijzen rechtspersoon zich midden in dit netwerk van het Nederlandse kennisveld bevindt en dit netwerk betreft bij het uitvoeren van de taak. Op die manier kan de wettelijke taak op een optimale wijze worden uitgevoerd, aangezien direct op de behoeften aan de kant van de instellingen kan worden gereageerd. Neth-ER is een vereniging die al sinds 2006 haar leden (ISO, LSVb, JOB, VH, VSNU, MBO Raad, Nuffic, KNAW, NFU, TNO en NWO) en het brede Nederlandse kennisveld vanuit Brussel informeert op het gebied van onderwijs, onderzoek en innovatie. Deze vereniging beschikt daardoor over veel specialistische kennis en een relevant netwerk op dit vlak. Het is echter niet mogelijk gebleken om de buitenlandse rechtspersoon die Neth-ER is, te belasten met een wettelijke taak. Om die reden is in dit wetsvoorstel voorzien in een aanwijzingsbevoegdheid. Thans wordt bezien op welke wijze de opgebouwde expertise van Neth-ER optimaal kan worden benut bij de uitvoering van deze wettelijke taak.

De situatie waarin het kennisveld per instelling deze informatie zou verzamelen is onwenselijk. Dit zou namelijk zowel financieel als administratief niet doelmatig zijn, omdat dit in algemene zin meer inzet kost. Er wordt daarom beoogd om de met de taak belaste organisatie te laten fungeren als een overkoepelende kennismakelaar. Op deze manier zal de informatiestroom, die nodig is om zo optimaal mogelijk op de kansen in te spelen die op Europees niveau worden aangeboden, op een efficiënte manier worden ingericht.

3. Verhouding tot het hoger recht

Onderhavig wetsvoorstel is voor een deel een uitwerking van de Lissabon Erkenningsconventie, een internationaal verdrag waarbij op dit moment 54 landen partij zijn. Op grond van deze Erkenningsconventie dient een nationaal informatiecentrum te worden aangewezen die de taken vervult zoals opgenomen in de Conventie. Tevens zijn door de Nederlandse Staat bilaterale afspraken gemaakt rondom het bevorderen van mobiliteit (bijvoorbeeld de zogenoemde Culturele Verdragen¹⁷) waaruit een inspanningsverplichting of een concrete actie voor de Nederlandse overheid volgt.

In het kader van de uitvoering van de taken diplomawaardering en advisering omtrent beurzenverlening worden persoonsgegevens uitgewisseld. Dit dient binnen de kaders van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) plaats te vinden. Hier wordt in paragraaf 5 nader op ingegaan.

4. Verhouding tot nationale regelgeving

In titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) zijn algemene regels gesteld met betrekking tot subsidiebesluiten. Met onderhavig wetsvoorstel wordt een aantal wettelijke taken ondergebracht in de Wet subsidiëring landelijke onderwijsactiviteiten 2013 (hierna: Wet SLOA) en wordt voorgesteld de Minister van

¹⁷ Bijvoorbeeld: de Culturele Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland (*Trb.* 1961, 45), de Culturele Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Volksrepubliek Polen (*Trb.* 1967, 120).

OCW de bevoegdheid te geven subsidie te verstrekken voor deze taken. Afdeling 4.2.8 van de Awb is van toepassing op per boekjaar verstrekte subsidies, indien dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan is bepaald. Deze titel zal niet van toepassing worden verklaard op de instellingssubsidies met betrekking tot de wettelijke taken genoemd in dit wetsvoorstel, omdat de relevante voorschriften in de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS zijn opgenomen. Deze regeling zal worden aangepast teneinde de subsidieverlening voor de met dit wetsvoorstel geregelde wettelijke taken onder het toepassingsbereik van deze regeling te brengen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7.1.

Nuffic en de organisatie die op grond van artikel 3b van dit wetsvoorstel wordt aangewezen voor de uitvoering van de wettelijke taak, krijgen de status van een rechtspersoon met een wettelijke taak, als bedoeld in de Comptabiliteitswet 2016. Er is geen sprake van het instellen van een adviescollege, bedoeld in de Kaderwet adviescolleges.

In het middelbaar beroepsonderwijs wordt op basis van de algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties door de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven diploma's vergeleken en gewaardeerd, een taak die Nuffic thans via deze wet opgedragen krijgt voor het hoger onderwijs.¹⁸

5. Gevolgen

Rechtspersoon met een wettelijke taak

Nuffic en de organisatie die op grond van artikel 3b van dit wetsvoorstel wordt aangewezen voor de uitvoering van de wettelijke taken zijn een rechtspersoon met een wettelijke taak als bedoeld in de Comptabiliteitswet 2016. Dit heeft verschillende gevolgen voor de verantwoording van en het toezicht op de aangewezen organisaties. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7.2 van deze toelichting.

Regeldruk

PM

Privacy

Nuffic krijgt in het kader van dit wetsvoorstel de opdracht om diplomawaarderingen uit te voeren indien een instelling voor hoger onderwijs dit aan Nuffic vraagt. Bovendien kan Nuffic worden gevraagd om adviezen te verstrekken omtrent de verlening van mobiliteitsbeurzen. In het kader van deze taken zal Nuffic in voorkomende gevallen persoonsgegevens gaan verwerken. Nuffic mag deze gegevens niet verder verwerken dan voor het doel (diplomawaardering of advisering omtrent beursverlening) noodzakelijk is.¹⁹ Dit betreffen geen bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG). Het spreekt voor zich dat een ieder van wie de gegevens worden verwerkt (denk aan: aspirant-studenten, studenten, onderzoekers of medewerkers aan instellingen) het recht heeft om zijn of haar persoonsgegevens in te zien, te corrigeren of te verwijderen en het recht om bezwaar te maken tegen de verdere verwerking van zijn of haar persoonsgegevens door Nuffic.

Diplomawaarderingen

Instellingen voor hoger onderwijs kunnen Nuffic vragen om een diplomawaardering uit te voeren. Die waardering vindt plaats in het kader van de inschrijving van een aspirant-student. Niet ieder diploma wordt door Nuffic gewaardeerd, daar zit een zekere gelaagdheid in. In veel gevallen kan een instelling het diploma waarderen op basis van historische kennis, de landenmodules of de *wizard*. Pas als voorgaande instrumenten

¹⁸ Artikel 7.4.7 Wet educatie beroepsonderwijs in samenhang gelezen met artikel 5 van de algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

¹⁹ Doelbinding in de zin van artikel 5, eerste lid, onderdeel b AVG.

niet voldoende zijn voor het instellingsbestuur om tot een waardering van het diploma te komen of als er twijfel is over de authenticiteit van het diploma, wordt het diploma aan Nuffic voorgelegd ter beoordeling. Deze gelaagdheid moet ook gezien worden in het licht van de dataminimalisatie, proportionaliteit en subsidiariteit van de gegevensverwerking.²⁰ In dat geval worden persoonsgegevens uitgewisseld tussen de onderwijsinstelling en Nuffic. Deze gegevensuitwisseling vindt plaats met als basis de in dit wetsvoorstel gecreëerde wettelijke taak van Nuffic om desgevraagd het instellingsbestuur van een advies te voorzien.

In dat kader worden de gegevens verwerkt zoals deze op het diploma vermeld staan. Veelal zijn dat gegevens met betrekking tot de naam, de geboorteplaats en -datum, het land van herkomst van het diploma, en de studieresultaten.

In de *wizard* worden diplomawaarderingen opgenomen, zodat de informatie van een diplomawaardering breder beschikbaar wordt. Deze waarderingen worden ontdaan van iedere tot een persoon herleidbare gegevens.

Advisering omtrent beursverlening

De minister kan Nuffic verzoeken om een advies te geven omtrent de beursverlening. Daarbij gaat het om algemeen advies over de te stellen voorwaarden, maar ook om advies over individuele beursverlening. Nuffic voorziet een aanvraag van een advies aan de minister of een beurs al dan niet kan worden verleend. De betrokkenheid van Nuffic is per beurzenprogramma verschillend. Waar het niet nodig is dat Nuffic in het bezit komt van persoonsgegevens voor de uitvoering van haar taak, zullen deze gegevens ook niet verstrekt worden. Als het gaat om de inhoudelijke beoordeling van een beursaanvraag is het – zeker gelet op de individuele advisering – wel relevant dat Nuffic de volledige aanvraag – inclusief persoonsgegevens – kan beoordelen. Hierbij zal het veelal gaan om naam-, adres- en woonplaatsgegevens, de geboorteplaats en geboortedatum, het emailadres en de gegevens over de opleiding. Deze gegevens staan vermeld in de aanvraag en dienen om de aanvraag te kunnen beoordelen.

6. Uitvoering

PM

7. Sturing, verantwoording, en toezicht

7.1 Inbedding in de Wet SLOA

De in het wetsvoorstel opgenomen wettelijke taak worden ingebed in de Wet SLOA, waarin ook de wettelijke taken voor Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) en de Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling (Stichting Cito) zijn opgenomen.

Inbedding van de wettelijke taken zoals opgenomen in onderhavig wetsvoorstel in de Wet SLOA houdt in dat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap eenmaal per twee jaar voor 1 april een Kaderbrief SLOA internationalisering bekendmaakt. Deze brief heeft betrekking op de twee jaren die volgen op het jaar waarin de brief bekend is gemaakt. Met de Kaderbrief SLOA internationalisering kan de minister inhoudelijke invulling geven aan de taken zoals die in onderhavig wetsvoorstel zijn neergelegd. Op deze manier kan door de minister gestuurd worden op de inhoud van de taken. Het Besluit vaststelling beleidskader SLOA zal worden aangepast teneinde ook de subsidieverlening aan Nuffic en aan de op grond van het nieuwe artikel 3b van de Wet SLOA aan te wijzen rechtspersoon onder het in dit besluit neergelegde beleidskader te brengen. In dit beleidskader is opgenomen dat de SLO en Stichting Cito ieder jaar een startbrief ontvangen van de minister met daarin een verkenning van de trends en prioriteiten en een nadere concretisering van de doelen. Aan de hand van de Kaderbrief SLOA en de startbrief kunnen de rechtspersonen bedoeld in de Wet SLOA een

²⁰ Artikel 5, eerste lid, onderdeel c AVG.

subsidieaanvraag indienen. Een subsidieverlening kan – onverminderd de mogelijkheden tot weigering van subsidieverlening ingevolge de Awb – worden geweigerd indien de aanvraag niet past binnen de Kaderbrief, of wanneer mag worden verwacht dat de met subsidiëring beoogde doelstellingen niet worden bereikt.

Met de aanpassing van het Besluit vaststelling beleidskader SLOA zullen de beleidsregels inzake de subsidieverlening aan Nuffic en de nog aan te wijzen rechtspersoon worden vastgesteld. De subsidieverlening vindt tevens plaats aan de hand van de in de Kaderbrief internationalisering opgenomen doelstellingen.

Voorts zijn regels op het gebied van subsidieverlening en subsidievaststelling vastgelegd in de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS; deze regeling zal ook van toepassing worden verklaard op de in onderhavig wetsvoorstel genoemde wettelijke taken.

7.2 Comptabiliteitswet 2016

Nuffic en de organisatie die op grond van artikel 3b wordt aangewezen voor de uitvoering van de in dit wetsvoorstel vervatte wettelijke taken, krijgen de status van een rechtspersoon met wettelijke taak (ook wel: RWT), in de zin van de Comptabiliteitswet 2016. Op een rechtspersoon met een wettelijke taak wordt toezicht gehouden. Het extern toezicht vindt plaats door de Minister van OCW. Op grond van de artikel 6.1 van de Comptabiliteitswet 2016 houdt de Minister extern toezicht op rechtspersonen met een wettelijke taak. Het gaat hier om toezicht op de doelmatige en doeltreffende uitvoering van de wettelijke taak en de naleving van de voorwaarden die aan het beheer van de publieke financiële middelen worden gesteld door rechtspersonen met een wettelijke taak.²¹ De Minister van OCW heeft hierbij verschillende bevoegdheden, zoals neergelegd in artikel 6.3 van de Comptabiliteitswet. De aangewezen rechtspersonen dienen bijvoorbeeld op verzoek aan de Minister van OCW onder andere de volgende informatie te verstrekken: het activiteitenplan, de begroting, het jaarverslag en andere nadere informatie die de minister van belang acht. Zo nodig heeft de Minister tevens de bevoegdheid om nadere inlichtingen in te winnen of een onderzoek in te stellen.

Op basis van de Comptabiliteitswet 2016 kan de Minister van OCW informatie verzamelen om zich een oordeel te kunnen vormen over de wijze waarop Nuffic en de nog aan te wijzen rechtspersoon de wettelijke taken verrichten. Als ultimum remedium kan de Minister interveniëren. In het wetsvoorstel is ten aanzien van de nog aan te wijzen rechtspersoon daartoe opgenomen dat de Minister van OCW de aanwijzing van de rechtspersoon kan intrekken indien de rechtspersoon niet langer zijn taak naar behoren uitoefent of indien hij niet voldoet aan hetgeen bij of krachtens de Comptabiliteitswet 2016 is bepaald.

8. Financiële gevolgen

De uitvoering van de met dit wetsvoorstel geregelde wettelijke taken wordt gefinancierd door het Ministerie van OCW. Onderdeel van deze financiering zijn de programmagelden. De financiering is onderdeel van de huidige begroting van OCW en heeft daardoor geen gevolgen voor de rijksbegroting. De rechtspersonen met wettelijke taak moeten zich houden aan de financiële regels die voortvloeien uit de Comptabiliteitswet 2016.

9. Evaluatie

De wettelijke taak van de aangewezen rechtspersonen, zoals beschreven in dit wetsvoorstel, wordt uiterlijk vijf jaar na inwerkingtreding van deze wet geëvalueerd.

10. Advies en consultatie

PM

²¹ Artikel 6.2 van de Comptabiliteitswet 2016.

11. Inwerkingtreding

Het wetsvoorstel zal bij koninklijk besluit in werking treden. Er wordt naar gestreefd het wetsvoorstel per 1 januari 2022 in werking te laten treden.

II Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

Met wijziging van de begripsbepaling worden zowel Nuffic als de op grond van het nieuwe artikel 3b van de Wet SLOA aan te wijzen rechtspersoon instelling in de zin van de Wet SLOA. Waar in de Wet SLOA wordt gesproken van instelling wordt aldus bedoeld CITO, SLO, Nuffic en de op grond van artikel 3b van de Wet SLOA nog aan te wijzen rechtspersoon.

Artikel I, onderdeel B

Met het invoegen van de nieuwe artikelen 3a en 3b in de Wet SLOA worden taken omtrent de internationalisering binnen het onderwijs wettelijk geborgd. Voor de inhoud van de taken wordt verwezen naar paragrafen 2.1, 2.2 en 2.3 van het algemene deel van deze toelichting.

Artikel 3a

In het algemene deel van deze toelichting zijn de taken toegelicht die aan Nuffic worden opgedragen. In lijn met de systematiek van de Wet SLOA is er voor gekozen om Nuffic bij wet deze taken op te dragen. Dit wordt geregeld met het nieuwe artikel 3a van de Wet SLOA.

Artikel 3b

In het algemene deel van deze toelichting is de taak op het gebied van Europese ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en onderzoek toegelicht. Thans wordt – vanwege de omstandigheden als omschreven in paragraaf 2.3 – voorzien in een bevoegdheid voor de Minister van OCW om een rechtspersoon aan te wijzen die met voornoemde taak is belast. Dit zal geschieden middels een aanwijzingsbesluit.

Artikel I, onderdeel C

In artikel 4 van de Wet SLOA is het uitgangspunt neergelegd dat subsidieverlening per boekjaar geschiedt. Voor Nuffic en de op grond van het nieuwe artikel 3b van de Wet SLOA nog aan te wijzen rechtspersoon wordt bij dit uitgangspunt aangesloten.

Artikel I, onderdeel D

Met deze wet wordt een kaderbrief internationalisering ingevoegd voor de organisaties die de taken uitvoeren als omschreven in de artikelen 3a en 3b. Met het oog op het invoegen van deze kaderbrief is ten aanzien van de bestaande kaderbrief verduidelijkt dat deze kaderbrief ziet op de taken van SLO en Cito.

Artikel I, onderdeel E

Thans voorziet de Wet SLOA ten aanzien van SLO en Cito in een kaderbrief. Die kaderbrief is bedoeld om Onze Minister de mogelijkheid te bieden inhoudelijke sturing te geven aan de taakvervulling door voornoemde organisaties. Daarnaast heeft de kaderbrief tot doel om een meerjarenperspectief te bieden voor de organisaties. In de subsidieaanvraag komen de accenten uit de kaderbrief tot uitdrukking.

In het kader van de taken op het gebied van internationalisering, te vervullen door Nuffic en de op grond van artikel 3b aan te wijzen rechtspersoon, wordt eveneens voorzien in een kaderbrief. Hiermee wordt aangesloten bij de reeds bestaande systematiek van de wet SLOA.

Artikel I, onderdeel F

In aanvulling op de weigeringsgronden voor subsidieverlening zoals deze uit de Algemene wet bestuursrecht voortvloeien, is in artikel 6 van de Wet SLOA geregeld dat Onze Minister de subsidie voor Cito en SLO eveneens kan weigeren indien de subsidieaanvraag niet past binnen de Kaderbrief SLOA. Door de introductie van een Kaderbrief internationalisering wordt artikel 6 van de Wet SLOA aangevuld in die zin dat de Kaderbrief internationalisering eenzelfde functie heeft met betrekking tot subsidie voor Nuffic en de op grond van het nieuwe artikel 3b van de Wet SLOA aan te wijzen rechtspersoon.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat wijziging van artikel 6 van de Wet SLOA niet beoogt een extra weigeringsgrond te creëren voor subsidieverlening aan Cito en SLO. Het kader voor die subsidieverlening blijft de Kaderbrief SLOA. Het kader voor de subsidieverlening aan Nuffic en de op grond van artikel 3b aan te wijzen rechtspersoon is de Kaderbrief internationalisering. Dit volgt uit de systematiek van het introduceren van een extra kaderbrief in artikel 5a welke slechts betrekking heeft op de instellingen, bedoeld in artikel 3a en 3b, en uit het gebruik van het woord 'respectievelijk'.

Artikel I, onderdeel G

In het bestaande artikel 7, tweede lid, van de Wet SLOA wordt de mogelijkheid gecreëerd om bij ministeriële regeling onderscheid te maken tussen regels die verbonden zijn aan structurele (onderdeel a) en incidentele subsidies (onderdeel b).

De subsidies die voor de taakvervulling van Nuffic en de op grond van artikel 3b aan te wijzen rechtspersoon worden verstrekt zijn structureel van aard, waardoor aangesloten is bij onderdeel a.

Artikel I, onderdeel H

Aan artikel 8 van de Wet SLOA wordt een lid toegevoegd. Hiermee wordt geregeld dat Onze Minister een subsidieplafond kan vaststellen voor de taken als bedoeld in artikel 3a en 3b. Dit plafond kan zowel betrekking hebben op het totale bedrag dat beschikbaar is voor de taakvervulling alsmede op deelbudgetten die beschikbaar zijn voor de afzonderlijke taken.

Artikel I, onderdeel I

De regering is van mening dat de te subsidiëren activiteiten van Nuffic en de op grond van artikel 3b van de Wet SLOA aan te wijzen rechtspersoon zodanig in het verlengde liggen van de zorg die de overheid draagt voor de toegankelijkheid van het onderwijs, alsmede de kansengelijkheid daarbinnen, dat die activiteiten het algemeen belang dienen. Dit is ook de opvatting van de wetgever ten aanzien van de activiteiten die door Cito en SLO worden verricht.²²

De kennis die door Nuffic en de op grond van artikel 3b aan te wijzen rechtspersoon wordt vergaard, wordt bekostigd door de rijksoverheid middels een subsidie. Deze kennis dient vrij toegankelijk te zijn voor een ieder die daar baat bij kan hebben. Om de publieke kennisfunctie van de instellingen te borgen en de kennis algemeen toegankelijk te maken en houden, wordt thans ook ten aanzien van Nuffic en de op grond van artikel 3b aan te wijzen rechtspersoon bepaald dat in beginsel alle gegevens die zij voor de wettelijke taak gebruiken en de resultaten van die taken, openbaar zijn.

Reeds bij de invoering van de wet SLOA is overwogen dat deze beginselopdracht van openbaarmaking niet absoluut is, namelijk bijzondere omstandigheden kunnen zich tegen openbaarmaking verzetten. Een uitzondering op openbaarmaking kan worden voorzien bij ministeriële regeling of subsidiebeschikking. Een van die bijzondere omstandigheden is de te beschermen belangen van derden, waaronder de privacy.²³

²² Kamerstukken II 2012/13, 33558, nr. 3, p. 15.

²³ Kamerstukken II 2012/13, 33.558, nr. 3, p. 15.

Nuffic heeft onder andere tot taak om adviezen te verstrekken omtrent in een ander land dan Nederland verworven diploma's. Hoewel – zoals reeds eerder toegelicht – veel van de diploma's reeds op basis van eerdere ervaring, een landenlijst of een *wizard* (database) worden gewaardeerd, is staande praktijk dat instellingen Nuffic diploma's toesturen om deze te laten voorzien van een waardering. Deze diploma's bevatten persoonsgegevens, omdat Nuffic ook een advies kan verstrekken omtrent de authenticiteit van het diploma. Deze gegevens worden door Nuffic verwerkt in het kader van haar wettelijke taak. Het openbaren van persoonsgegevens in het kader van de diplomawaardering of beursverlening kan in strijd zijn met de privacywetgeving. Vanwege bijzondere omstandigheden, bedoeld in het nieuwe artikel 9, eerste lid van de Wet SLOA, dient openbaar making achterwege te blijven indien dit het geval is.

Artikel I, onderdeel J

In de wet is ten aanzien van Cito en SLO reeds een regeling omtrent het gebruik van de intellectuele eigendomsrechten opgenomen. De kern hiervan is dat de intellectuele eigendomsrechten van met publieke middelen vervaardigde producten, voor zover de Auteurswet dit mogelijk maakt, aan Onze Minister worden overgedragen. In het geval dat de rechten bij derden berusten en er geen sprake kan zijn van het overdragen van intellectuele eigendomsrechten door de instellingen, ligt de verplichting bij de instellingen om voor een adequaat gebruiksrecht zorg te dragen.²⁴

Een dergelijke regeling maakt thans ook als voorwaarde onderdeel uit van de subsidiebeschikking voor Nuffic. Middels de in deze wet voorgestelde wijziging wordt de bestaande regeling omtrent intellectuele eigendomsrechten ook van toepassing op Nuffic en de op grond van artikel 3b aan te wijzen rechtspersoon.

Artikel I, onderdeel K

Het voorgestelde artikel 12, tweede lid, van de Wet SLOA verplicht tot evaluatie van de onderhavige wet binnen vijf jaren na de inwerkingtreding ervan.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven

²⁴ Kamerstukken II 2012/13, 33558, nr. 3, p. 15.